

PRESSITEADE nr 79/26

Luxembourg, 4. juuni 2026

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-147/24 | [Safi]¹

Liidu kodanikust alaealise lapse ema võib saada tuletatud elamisõiguse liikmesriigis, kus ta elab koos oma selle liikmesriigi kodanikust pojaga, isegi kui tal on juba elamisõigus mõnes teises liikmesriigis

Maroko kodanikust ema elab Madalmaades koos oma abikaasaga, kes on Madalmaade ja Maroko kodanik, ning nende alaealise pojaga, kes on Madalmaade kodanik. Ema soovis saada tuletatud elamisõigust Madalmaades, et elada ka edaspidi koos oma lapsega, kes on liidu kodanik. Tema taotlus lükati tagasi põhjendusega, et tal on juba elamisõigus Hispaanias ja et tema alaealine laps võiks temaga sellesse liikmesriiki kaasa minna. Euroopa Kohus rõhutas siiski, kui oluline on austada perekonnaelu, mida see laps elab praegu Madalmaades koos oma kahe vanemaga, kellest ta sõltub. Nimelt on olemas konkreetne oht, et laps eraldatakse isast, kui viimane ei saa elamisõigust Hispaanias. Kui see on nii, tuleks emale anda tuletatud elamisõigus Madalmaades. Lisaks tuleks talle selline õigus anda ka juhul, kui leitaks, et Hispaaniasse siirdumine on vastuolus lapse parimate huvidega.

Maroko kodanik V viibis ja töötas Hispaanias seaduslikult aastatel 1999–2014. Alates abiellumisest 2014. aastal elab ta Madalmaades koos abikaasaga, kes on seal sündinud ning kellel on Madalmaade ja Maroko kodakondsus. Nende abielu kanti nende elukohaks oleva Madalmaade omaavalitsusüksuse perekonnaseisuregistrisse. V-l ei ole siiski Madalmaade territooriumil elamislubu. 2015. aastal sündis nende poeg, kellel on Madalmaade kodakondsus ja kelle eest abikaasad hoolitsevad ühiselt. V abikaasal ei ole oma tervisliku seisundi tõttu mingit tõist sissetulekut ja seetõttu on ta osaliselt vabastatud kohustusest töötada. Seevastu saab ta sotsiaaltoetusi.

V esitas 2020. aastal Madalmaades tuletatud elamisõiguse taotluse. 2021. aastal jätsid Madalmaade asutused tema taotluse rahuldamata, leides, et tal on elamisõigus Hispaanias. Lisaks nõudsid need asutused, et ta naaseks viivitamatult Hispaaniasse ja lahkuks seega Madalmaade territooriumilt. V pöördus seejärel Haagi esimese astme kohtusse (Madalmaad), kes tuvastas, et V ja tema alaealise, liidu kodanikust lapse vahel on sõltuvussuhe, ning otsustas pöörduda Euroopa Kohtusse.

Oma kohtuotsuses tuletas Euroopa Kohus esmalt meelde, et juhul, kui V-l ei oleks enam Hispaanias elamise õigust, oleksid Madalmaade asutused kohustatud talle sõltuvussuhte tõttu andma tuletatud elamisõiguse Madalmaades. Kui V-le keeldutaks elamisõigust andmast, oleks tema alaealine laps, kes on liidu kodanik, sunnitud emaga kaasa minema ja liidu territooriumilt lahkuma. Selline lahkumine jätkaks lapse ilma võimalusest tegelikult kasutada liidu kodaniku staatusest tulenevaid põhilisi õigusi.

Seejärel märkis Euroopa Kohus, et juhul, kui V-l oleks endiselt elamisõigus Hispaanias, ei saaks see asjaolu üksi välistada V võimalust saada tuletatud elamisõigust Madalmaades. Nimelt, juhul kui V-le ei anta tuletatud elamisõigust, oleks laps sunnitud emaga Hispaaniasse kaasa minema ja seega lahkuma oma elukohaliikmesriigist, Madalmaadest, mis võib riivata tema teatavaid põhiõigusi.

Selles kontekstis rõhutas Euroopa Kohus, kui oluline on austada perekonnaelu, mida see laps elab praegu Madalmaades

koos oma kahe vanemaga, kellest ta sõltub. Tõepoolest on olemas konkreetne oht, et see perekonnaelu ei saa Hispaanias jätkuda ja et laps eraldatakse isast, kui viimane ei saa seal alalist elamisõigust. Neil asjaoludel ja kui kontrollist, mis Madalmaade kohtul tuleb teha, ei ilmne vastupidist, tõdes Euroopa Kohus, et V-le tuleks anda tuletatud elamisõigus Madalmaades, kuna keeldumine anda talle see õigus kahjustaks perekonna ühtsust ja võtaks lapselt võimaluse säilitada tal sünnist saati olnud regulaarsed isiklikud suhted ja otsene kontakt oma mõlema vanemaga.

Madalmaade kohus peab samuti kindlaks tegema, kas see, kui last sunnitakse siirduma Hispaaniasse, oleks vastuolus lapse parimate huvidega. Käsitletavas asjas räägib laps mitte hispaania, vaid hollandi keelt. Lisaks ei rääkinud see laps kuni viieaastaseks saamiseni ning tal on kõne- ja väljendusraskused, mistõttu saab ta Madalmaades eriõpet, mis on mõeldud õpilastele, kes vajavad erilist tuge. Kui kohus peaks leidma, et selline Hispaaniasse siirdumine on vastuolus lapse parimate huvidega, tuleks V-le samal põhjusel anda ka tuletatud elamisõigus Madalmaades.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teiste liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv. Faktiliste asjaolude ja õigusliku raamistiku kirjeldus viitab asjaomasele ajale ja põhineb kohtuasja toimikul.

Otsuse [terviktekst](#) ja kokkuvõte, juhul kui see koostatakse, on CURIA veebisaidil alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Stefaan Van der Jeught, ☎ (+352) 4303 2170.

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi [„Europe by Satellite“](#) kaudu ☎ (+32) 2 2964106.

Hoiame ühendust!

¹ Kohtuasjal on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetlusosalise tegelikule nimele.